

Tō mātou matawhānui

Te Pūmautanga ki Te Tiriti o Waitangi

Te whakapiki i te mana o te ako, kia hora ngā hua a te kaiako ki te katoa

Ko tā Te Tiriti o Waitangi he whakarato tūāpapa mō ngā hononga me ngā tiringa-mana matatū i waenga i te Māori me ngā māngai o te Karauna, ō rātou uri me ētahi atu kirinoho ki te whenua nei kua tūturu te noho i runga i tōna whakareretanga.

Ko tā Te Whare o Matatū he whakarato wāhi ki te whakapuaki me te hiki i ngā uara o te rāngai mahi kaiako, me te whakaata i ngā takunetanga o Te Tiriti o Waitangi e pā ana ki te mana whakahaere, te tino rangatiratanga, te mana ōrite, te whakaūnga ā-ahurea, ā-wairua hoki, otirā ka kitea i roto i ā-mātou mahi, i roto hoki i ngā uara o te whakamana, te manaakitanga, te pono me te whanaungatanga.

Ā mātou whāinga rautaki matua e rima

Te tautoko i ngā kaiako ki te whakahaere i ngā wero o te wā, me ngā wero ka ara ake, i roto i te mahi ako

Ka tautoko mātou i ngā kaiako kia noho mārama, kia urupare hoki ki ngā panoni matua i te taiao kaiako me te porihanga whānui e whai pāngā ana ki ā rātou tūranga mahi.

Te whakatinanatanga o ngā mahi

- He tautoko i ngā kaiako ki te whakatau i te kanorautanga haere, me te tuatinitanga haere o ngā matea ako, ngā wero o te mātauranga horihori, me te urungi haere i ngā pāngā o te hurihangā āhuarangi.
- He whakapakari i te Mātauranga Kaiako Tuatahi, te pāhekoheko i ngā mahi ako ā-taunaki hei āwhina i ngā kaiako hou kia eke rawa hei kaiako mau tohu.
- He whakapakari i ngā takinga me ngā mahi whakaruruau ki te tautoko me te ukauka i ngā kaiako hou kia angitu ai.
- He arotake i ngā Tikanga me ngā Paerewa kia tika ai te whakamārama me te hāpai i ngā mahi ako kounga me ngā tikanga ngaio.
- He waihangā i tētahi anga mātauranga kauawhi ki te āwhina i ngā kaiako ki te kite me te whakatau i ngā take kanorau, kia rongo ai ia ākonga i te wairua whakamana, whakaute hoki, ā, kia whai wāhi nui ki ngā mahi ahakoa te āhua o te tipuranga, te tuakiri, ngā pūkenga rānei.

Te whai i ngā putanga tauroa ake

- Ka mahi mātou me ngā kaiako ki te tautohu i ngā wero nui me te kimi rongoā ka tautoko i ngā mahi whakaako whaihua, tatū noa ki ngā mahi ako.
- Ka mahi mātou me te rāngai ki te whakarite i te āheinga ki ngā kaupapahere me ngā taputapu kounga nui, whaitake, ā-taunaki hoki, ka tautoko i ngā mahi ako kounga.

He kawe whakahī i te uara me te tohungatanga o ngā kaiako hei mātanga ngaio

Ehara mā te katoa te mahi kaiako; me matatau te tangata, me pūkenga rau me pūkenga whaiaro - kei te hiahia mātou ki te whakanui i ngā kaiako mō ā rātou mahi nunui me ā rātou pūkenga.

- He whakawhiti kōrero mō te hira o ngā kaiako me ō rātou mātauranga hei kaimahi ngaio, mā roto i ngā ara maha, tae atu ki ngā pāpāhotanga, te whānau, te iwi whānui, me te kāwanatanga.
- He hāpai i ngā kaiako kia whai reo rātou i roto i ngā whiriwhiri me ngā whakatau i ngā wā e tautoko ana ō rātou mōhiotanga i ngā whakapainga hoahoā ki te pūnaha.
- He whakahau i tētahi pūnaha mātauranga e whakamana ana i ngā kaiako kia māia, ka whaihua ngā mahi whakaako.

- E whakapono ana, e manawanui ana te iwi whānui ki ngā kaiako, me te mōhio he mahi rangatira te mahi kaiako.
- Ka rongo ngā kaiako i te wairua whakamana, taituarā hoki a te iwi me te Kaunihera Kaiako.
- He nui ake ngā kaiako e whakatairanga ana i te mahi whakaako hei huarahi mō rātou, ā, me te kite i te uara o taua mahi i roto i ngā whakaaro o ētahi atu.
- Ka whakatōpūhia e mātou ngā pūkenga, te mātauranga me ngā wheako o ngā kaiako kia whai wāhi ki roto i ngā tohutohu kaupapahere ki te kāwanatanga me ētahi atu kaiwhakatau take i te pūnaha mātauranga.

He whakatipu i ngā āheinga hautūtanga o ngā kaiako katoa

He tautoko i ngā kaiako ki te whakatipu i ō rātou āheinga hautūtanga mā te whakawātea i ngā ara ki ngā tikanga me ngā rangahau whaikiko, me ngā arawātea ki te whakapiki haere tonu i ō rātou pūkenga.

- He āwhina i ngā kaiako ki te whakapiki i ngā pūkenga hautūtanga mā te whakamātau i ngā taputapu arotake whaiaro me ngā rauemi tiri.
- He whakarato tohu-whāiti me ngā arawātea whakangungu ūpaki mā ngā kaiako ki te whakapiki i ō rātou pūkenga hautūtanga.
- He mahi ngātahi puta noa i te pūnaha mātauranga ki te whakamāmā i ngā mahi a ngā kaiako kia koke whakamua rātou i ngā tūranga hautūtanga.

- Kia maha ake ngā kaiako e whakauru ana ki ngā rauemi me te tautoko i te whanaketanga hautūtanga whaiaro.
- Kia maha ake ngā kaiako e whakawhanake ana i ō rātou pūkenga hautūtanga me te whiwhi whakamanatanga i roto i te rāngai mahi.

He tautoko i ngā tumuaki me ngā kaihautū ECE ki te ārahī i ngā whakahaere

Ka mahi tahi me ngā kaihautū me ngā tumuaki, kia āhei ai rātou ki ngā tautoko hautūtanga whaitake.

- He whakapai ake i ō mātou hononga ki ētahi atu wāhanga o te pūnaha mātauranga ki te mahi tahī, mahi wāwe ake hoki ki te whakapai ake i te ara āheinga hautūtanga ki roto i ngā tūranga hautūtanga.
- He whakarato arawātea ki ngā tumuaki me ngā kaihautū ECE ki te ako he aha te hautūtanga, me te whiriwhiri i ngā ariā mā roto i a Rauhūia.
- Timata mā te tautohu kei hea tātou me ngā pūkenga hautūtanga mātauranga puta noa i tō tātou pūnaha me te whai haere i ngā kokenga i te pahuretanga o te wā.

- E tino mārama ana mātou ki te āhua o te taiao o te mātauranga me te pai o ngā kokenga ki te Rautaki Hautūtanga, tae atu ki ngā wāhi hei whakapai ake, me te āhua o te tautoko a te Kaunihera Kaiako me ētahi atu rōpū mātauranga i te kokenga o te pūnaha.
- Kia mārama ngā huarahi ki ngā tūranga tumuaki, kaihautū ECE hoki.

He tuitui hononga e whakaata ana, e whakatinana ana hoki i ō mātou haepapa tangata tiriti i roto i te whakahaere

Ka tautoko mātou i ngā wawata o ō mātou hoa tangata whenua me te whakaata i ēnei i roto i te hohoa me ngā whakataunga take o te whakahaere.

- Ka mahi ngātahi me ngā mātanga puta noa i te rāngai kaiako kia mārama ake ki ō mātou haepapa i raro i Te Tiriti o Waitangi me te āhua o te whakatinanatanga o ēnei i roto i ngā kaupapahere me ngā tukanga o Te Kaunihera Kaiako.
- Ka mahi me ō mātou hoa rangapū ki te tautoko i te mana motuhake o te hunga e mahi ana ki ngā kura Māori.
- He tūhura i te whanaketanga o ngā huarahi mātauranga o ngā iwi o Te Moana-nui-a-Kiwa me ētahi atu iwi tangata tiriti.

- Ka whakaata ngā hoahoā, ngā kaupapahere me ngā whakataunga take o te whakahaere i ngā wawata o te tangata whenua.
- Ka mahi tahi me ō mātou hoa rangapū ki te tautohu me te hanga aŋa, hanga wāhi hoki mō ngā tāngata whenua me ngā tāngata tiriti ki te waihangā huarahi mātauranga hou.
- Ka wātea ake ngā tūranga mahi kaiako, ā, kia kanorau ake, kia kauawhi ake hoki te rāngai mahi kaiako.
- He pakari, he haumaru ā-ahurea, he urutau, he kauawhi hoki te ahurea o ō mātou whakahaere, me te whakarite i te whakamahinga whaitake o ngā rauemi e tutuki ai ō mātou putanga rautaki.